

Věda na FSV UK: Docent Ondřej Žíla o výzvách terénního výzkumu a poválečném Balkánu

21.10.2025 - Kristýna Springorum | Fakulta sociálních věd UK

Docent Ondřej Žíla z Institutu mezinárodních studií FSV UK se dlouhodobě věnuje moderním dějinám jihovýchodní Evropy, zejména Bosně a Hercegovině. Jeho výzkum sleduje, jak se tamní společnost vyrovnává s důsledky války v 90. letech a jak se tyto zkušenosti promítají do současné identity, kolektivní paměti i politického života regionu. „Snažím se pochopit, jaké to je žít v zemi, kde se i třicet let po válce stále mluví o ‚poválečné‘ společnosti,“ říká historik a balkanista, který nedávno úspěšně složil habilitační zkoušku.

Než před 10 lety zakotvil na FSV UK, působil jako odborný asistent na Filozofické fakultě UK, kde vyučoval jihoslovanská a balkanistická studia, a také jako středoškolský pedagog. *„Bavilo mě to srovnání – práce s různými typy studentů. Ale časem jsem pochopil, že se chci věnovat výuce i výzkumu více do hloubky,“* vysvětluje. Na Institutu mezinárodních studií FSV UK dnes působí jako pedagog i výzkumník a oceňuje prostředí, které podporuje mezioborový rozvoj balkanistických studií v rovině historické, geografické i politologické. *„Jsme v podstatě jediné pracoviště v Česku, které propojuje tyto obory v rámci interdisciplinárního studia Balkánu,“* dodává.

V rámci svého výzkumu již vedl v oblasti Balkánu desítky hloubkových rozhovorů, v nichž se snažil porozumět motivacím lidí, jejich obavám i způsobům, jak si zpětně vysvětlují události, jichž byli součástí. Mnozí z dotazovaných dnes žijí v periferních oblastech, často v mnohem nuznějších podmínkách než před válkou. *„Nejde o to relativizovat odpovědnost nacionalistických elit, které válku rozpoutaly. Spíš mě zajímá, jak se běžní civilisté, často označovaní za ‚příslušníky agresorského národa‘, vyrovnávají s tím, že jsou kolektivně nálepkováni – a jak se tato zkušenost přenáší dál. Co si odnesete z toho, když vaši rodiče museli odejít, byli vyhnáni, nebo dokonce drženi v detenčních centrech a prošli si násilím?“* ptá se doc. Žíla.

Celý článek, v němž doc. Žíla například zmiňuje, s jakými riskantními situacemi se setkal během terénního výzkumu, si přečtěte na webu o vědě na FSV UK.

<https://fsv.cuni.cz/aktuality/veda-na-fsv-uk-docent-ondrej-zila-o-vyzvach-terenniho-vyzkumu-povalecnem-balkanu>